

Zwartboek NFI

Het Nederlands Forensisch Instituut schiet ernstig tekort in professionaliteit en onafhankelijkheid

**www.geenonschuldigenvast.nl
juni 2007**

Zwartboek NFI

Het Nederlands Forensisch Instituut schiet ernstig tekort in professionaliteit en onafhankelijkheid

Dit Zwartboek NFI is geschreven door een groep burgers die met elkaar via internet samenwerkten. Hun deskundigheden en praktijkervaringen zijn heel breed. Omdat de inhoud van dit Zwartboek gebaseerd is op een groot aantal rapporten, die door steeds wisselende groepen burgers zijn geschreven, wordt nergens een specifieke auteur vermeld. Een methode die binnen internet o.a. door Wikipedia populair is gemaakt en tot goede kwaliteit leidt.

Deze burgers opereren gezamenlijk onder de vlag van de website www.geenonschuldigenvast.nl.

Zij verzoeken de Vaste Kamercommissie van Justitie o.a. een hoorzitting te houden over de inhoud van het rapport, alwaar een aantal van deze burgers een nadere toelichting op de inhoud kunnen geven.

Zij roepen de diverse verantwoordelijke instanties en de volksvertegenwoordiging op de inhoud van dit Zwartboek NFI tot zich te nemen en vervolgens maatregelen te nemen om te zorgen dat de gesignaleerde problematiek, met grote gevolgen voor het functioneren van onze rechtsstaat, wordt opgelost.

**Correspondentieadres:
info@geenonschuldigenvast.nl
tel: +31203018888**

**www.geenonschuldigenvast.nl
juni 2007**

Waarom dit Zwartboek?

Anno 2007 is forensisch onderzoek bij het oplossen van misdaden van steeds groter belang. In Nederland speelt daarbij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) een centrale rol. Onderzoeken uitgevoerd door medewerkers van dit instituut vormen voor de rechters een belangrijk onderdeel bij hun afwegingen ten aanzien van het bewijs tegen een verdachte.

Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de onderzoeken voldoen aan de standaard voor forensisch onderzoek en dat de medewerkers onafhankelijk zijn in hun opereren en hun bevindingen presenteren, ongeacht of zij belastend of ontlastend zijn voor de verdachte.

Een groep burgers heeft het dossier van de Deventer Moordzaak intensief bestudeerd. In de periode 1999 tot en met 2007 heeft het NFI een groot aantal onderzoeken uitgevoerd. In tegenstelling tot veel andere zaken waar het NFI bij betrokken werd, is veel materiaal beschikbaar gekomen waardoor het mogelijk is de kwaliteit van deze onderzoeken te evalueren.

De onderzoeken van het NFI en het basismateriaal zijn door deze burgers bestudeerd op een wijze die lijkt op de manier waarop Wikipedia opereert. Dat wil zeggen dat vele samenwerkende burgers, met hun eigen specifieke deskundigheden, die onderzoeken hebben bekeken en hun op- en aanmerkingen hebben geplaatst. In de bijlagen treft u 17 rapporten aan, die op deze manier zijn gemaakt.

Het beeld dat uit deze rapporten komt is schokkend. Diverse onderzoeken van het NFI zijn slecht uitgevoerd. Relevante onderzoeken worden nagelaten en men werkt dan vaak met niet onderbouwde aannames. Last but not least: er worden doorgaans conclusies getrokken die het Openbaar Ministerie welgevallig zijn, terwijl daarbij geweld wordt gedaan aan de feitelijke bevindingen.

In dit Zwartboek wordt verslag gedaan van onze bevindingen met betrekking tot het functioneren van het NFI. Hoewel het op zichzelf al een dik rapport is, betreft het niet eens alles wat we gevonden hebben. Als echter alleen al in deze ene moordzaak zoveel problemen met het functioneren van het NFI naar voren komen, en het betreft zowel 1999, 2003 als 2006 dan geeft dat aan dat er geen sprake is van incidenten maar van een structurele problematiek. En dat kan weer heel nadelige gevolgen hebben voor het functioneren van onze rechtsstaat. Schuldigen kunnen op die manier onterecht onbestraft blijven en onschuldigen onterecht bestraft.

Wij roepen de verantwoordelijke instanties op de informatie uit dit Zwartboek tot zich te nemen en de noodzakelijke stappen te nemen om te zorgen dat deze misstanden, die de essentie van het goed functioneren van onze rechtsstaat aantasten, niet langer blijven bestaan.

Namens www.geenonschuldigenvast.nl en de velen die bij het totstandkomen van dit Zwartboek betrokken zijn geweest.

Drs. Maurice de Hond

Juni 2007

Samenvatting en Conclusies

Eerst treft u hier de samenvatting aan van de bevindingen uit hoofdstukken 1 tot en met 3. Daarna een samenvatting van de conclusies die er getrokken zijn naar aanleiding van de bevindingen in hoofdstuk 4.

- 1.1. Het slachtoffer is pas 24 uur na aantreffen op de Plaats Delict, bij het NFI aangekomen, alwaar de sectie werd uitgevoerd. In die eerste 24 uur is een aantal handelingen verricht met het slachtoffer en haar kleding, die een grote invloed kunnen hebben gehad op de latere onderzoeken door het NFI. **In alle rapporten van het NFI die later zijn uitgebracht wordt echter gesuggereerd of aangenomen dat hetgeen toen onderzocht werd zich nog precies in dezelfde staat bevond als het moment dat het slachtoffer werd aangetroffen. En dat is aantoonbaar niet waar zoals in meerdere hoofdstukken wordt uiteengezet en op de onderstaande foto's goed is te zien. Het is de plicht van een forensisch technisch onderzoeker zich ervan te vergewissen dat wat hij onderzoekt een situatie betreft die identiek is aan de situatie op de Plaats Delict.**

Foto van blouse in 2003. Aangegeven zijn vlekken die niet op de rechterfoto van de Plaats Delict te zien zijn. De blauwe vlek omdat het in een plooi zit, maar de overige zijn niet terug te vinden op foto's van 25-9-1999. Dit verschil is in 2003 niet door het NFI opgemerkt.

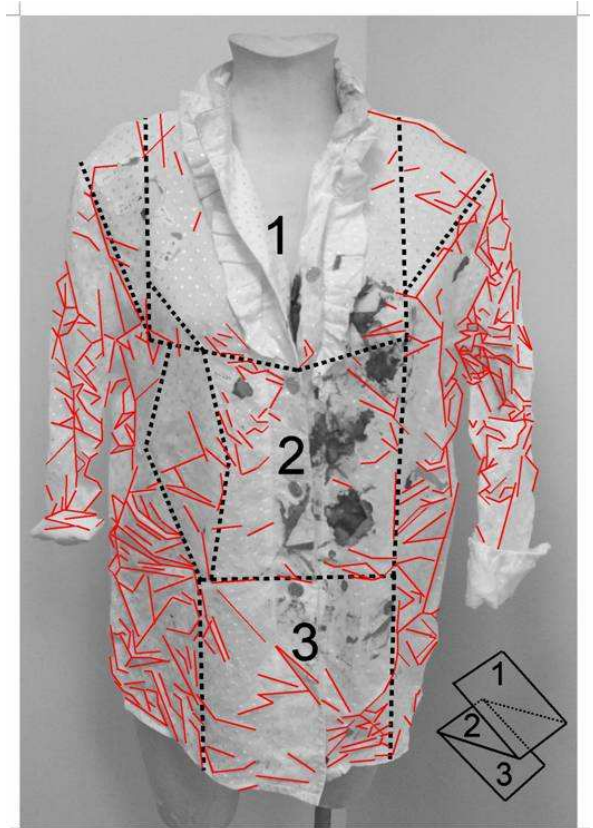
Relevante informatie voor het oplossen van de moord is bij de sectie op 26-9-1999 niet verzameld of niet gerapporteerd. Dit betreft o.a.: er zijn geen röntgenfoto's van de gebroken ribben gemaakt, er is geen analyse gemaakt van de wijze waarop de verwurging plaats vond, en – in eerste instantie - geen melding van de diepte van de messteken. Ook heeft men niet het moment van overlijden vastgesteld op basis van informatie van het lichaam van het slachtoffer. Een cruciaal bewijsstuk (de blouse van de weduwe), werd niet bij het NFI op de juiste manier behandeld en opgeslagen. Deze werd door de recherche op onoordeelkundige wijze behandeld en naar Deventer mee teruggenomen.

1.2 Op 21-2-2000 deed het NFI kort verslag van een onderzoek naar de scheuren in de blouse van de weduwe. Conclusie was dat niet gezegd kon worden wat voor voorwerp die scheuren had veroorzaakt. Dat was echter een volledig irrelevante vraag. Kort erna vond namelijk de zitting plaats waarbij Louwes als moordenaar van de weduwe werd gezien omdat mes P1 via een geurhond aan hem verbonden werd. Dit mes werd twee dagen na de moord op 1.5 km. van het huis van de weduwe gevonden, en er zaten noch bloed, noch vingerafdrukken op. Het relevante onderzoek zou geweest zijn of mes P1 tenminste de scheuren in de blouse van de weduwe had kunnen veroorzaken! Dergelijk onderzoek was des te belangrijker geweest omdat juist de resultaten van het onderzoek, zoals gerapporteerd op 21-2-2000 lieten zien **dat mes P1 absoluut de scheuren niet veroorzaakt had kunnen hebben**. En met die uitkomst zou Louwes in 2000 niet veroordeeld zijn. Aan het rapport valt ook op dat er geen foto's zijn toegevoegd van de scheuren die men op de blouse heeft vastgesteld en zowel aan de buiten- en de binnenkant heeft gemeten

Het mes P1, waarop aangegeven de breedte van het lemmet bij 10 cm diepte is 2.6 cm

1.3. De wijze waarop de blouse door het NFI tussen 1999 en 2003 is behandeld en verpakt **heeft ervoor gezorgd dat er grote risico's zijn genomen met betrekking tot zowel crosscontaminatie als contaminatie**. Dus dat DNA sporen van de ene plek van de blouse naar de andere plek van de blouse zijn overgedragen en/of dat de DNA sporen afkomstig kunnen zijn van andere bewijsstukken. Bij de onderzoeken in 2003/2004 is echter er gedaan alsof deze grote risico's er niet waren..

De voorkant van de blouse met in het rood de gefixeerde kreukels (door het vochtig in een zak proppen van de blouse) en in zwarte stippellijnen de vouwen van de blouse die vier jaar driedubbel opgevouwen bewaard is

- 2.1 Uit de foto's en films die beschikbaar kwamen is een goed beeld te geven van de werkelijk **belabberde laboratoriumomstandigheden** in 2003/2004.

De ruimtes waarin het onderzoek plaats vond waren rommelig en vuil. De hulpmiddelen oud en ongeschikt. En op de grond stonden diverse vieze voorwerpen. Omstandigheden die absoluut niet bij een forensisch instituut passen. En die ook symptomatisch lijken te zijn voor de wijze waarop de werkzaamheden zijn uitgevoerd.

De blouse binnenste buiten op een vieze paspop. Op de grond een vuile plank en een oude zwarte tas en witte papiertjes.

- 2.2 Er zijn in 2003/2004 met drie verschillende camera's foto's en video's genomen. **Bij twee van de drie camera's was de datum niet, of niet goed ingesteld.** Door herberekening van de data is getracht te bepalen wanneer die foto's echt zijn gemaakt. De data die daar uitkomen, passen echter niet bij de rapportage van het NFI zelf. Het NFI is niet bereid om hierover vanuit logboeken of andere bronnen uitsluitsel te geven, hoe een en ander nu werkelijk in elkaar zit.

De Kodak camera waarmee de meeste foto's zijn gemaakt, maar waarvan de ingestelde datum zeker 125 dagen scheelt met de datum waarop de foto's werkelijk gemaakt zouden zijn.

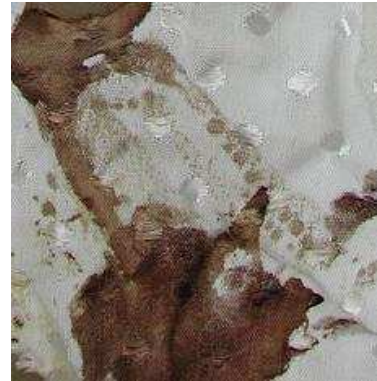
- 2.3 Een experiment in 2003 uitgevoerd om vast te stellen hoe het bloed zich over de stof van de blouse van de weduwe verspreid heeft had als uitkomst dat dit gedrag onvoorspelbaar is. Deze conclusie wordt echter getrokken omdat **de test verkeerd is uitgevoerd en het bloed o.a. zich zo vreemd heeft bewogen omdat de test uitgevoerd werd op een keukentafel met nerven erin.**

Experimenten met bloeddruppels op de stof van de blouse. Stof was vastgeplakt op een generfde tafel, waardoor verschillende patronen zijn ontstaan

- 2.4 Het NFI stelt in een rapport uit 2006 dat bolletjespatronen op de blouse ontstaan kunnen zijn door het vest dat de weduwe gedragen heeft. Deze conclusie is echter aantoonbaar onjuist. **Het vest kan geen bolletjespatroon achtergelaten hebben.** Er zijn juist zeer sterke aanwijzingen dat de bolletjes op de blouse afdrukken zijn van een gehandschoende vinger.

Bolletjesafdruk vlak onder een messteek op de blouse. Kan niet ontstaan zijn door vest dat weduwe aan had.

- 2.5 Het NFI stelt in een rapport uit 2006 dat de afdruk in bloed van een mes niet veroorzaakt kan zijn door het Global mes GS8. **Deze conclusie is echter bewijsbaar onjuist. Het Global mes GS8 past juist heel goed bij deze afdruk.**

Mes Global GS8 boven de bloedafdruk van het mes op de blouse. Afdruk past goed als wel rekening gehouden wordt met aantoonbare schaduwafdruk aan de holle kant en uitgelopen bloed bij punt.

- 2.6 In een rapport van het NFI uit 2006 over twee anonieme briefjes **wordt min of meer onder tafel gewerkt dat de kans heel groot is dat beide briefjes in ieder geval eenzelfde auteur moeten hebben gehad.** Dit komt door het feit dat in beide korte briefjes een woordcombinatie voorkomt (“Maar toch wil ik u”) die zeer weinig voorkomt.

Maar toch wil ik u
Maar toch wil ik u

Bovenste zin komt uit brief in tuin van slachtoffer. Onderste zin komt van brief die vier weken later werd ontvangen.

- 2.7 Bij de toelichting van de bevindingen in 2004 bij het hof van Den Bosch werden door medewerkers van het NFI diverse aannames gedaan hoe bepaalde dingen gebeurd zouden zijn tijdens de moord. Deze aannames had men echter via onderzoek en een reconstructie moeten en kunnen onderbouwen, maar dat is nagelaten. Het onderzoek is in 2006 wel uitgevoerd (deels door het NFI zelf en deels door onze groep burgers) en **die aannames blijken door dat onderzoek niet realistisch te zijn geweest, hetgeen conclusies uit 2004 ondergraven.**

- 2.8 In de diverse stukken worden **nogal wat slordigheden aangetroffen** met bijvoorbeeld data. Zo wordt gemeld dat bepaalde stukken van overtuiging op een bepaalde datum verstuurd zijn door het NFI naar het OM, maar er zijn foto's van latere datum waaruit blijkt dat die stukken toen nog steeds bij het NFI waren.
- 2.9 Het NFI dient haar werk te richten op het technisch bewijs en zich verre te houden van het tactisch bewijs. **Uit een aantal stukken blijkt echter dat medewerkers van het NFI over een cruciaal onderdeel van de tactische informatie een andere mening had dan de rechter.** Zo twijfelde men er in 2006 nog openlijk aan of Louwes wel op de ochtend van de moord bij de weduwe was geweest terwijl de huishoudster van de weduwe dat begin 2004 onder ede bij de rechter had verklaard. Dit oordeel over het tactisch bewijs zou conclusies over het technisch bewijs hebben kunnen beïnvloeden.
- 3.1. Hoofdstuk 3 gaat volledig over het DNA bewijs waarop Ernest Louwes in 2004 is veroordeeld. In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van het rapport dat tot de veroordeling van Louwes heeft geleid. Het NFI gaf aan dat er twee mogelijke verklaringen waren voor de DNA sporen die gevonden waren. Hetzij 's morgens tijdens het bezoek van Louwes aan de weduwe of tijdens de moord. Er worden 7 argumenten aangevoerd op basis waarvan de NFI onderzoekers, Kloosterman en Eikelenboom, de hypothese afwijzen dat het er tijdens het ochtendbezoek is opgekomen.
- 3.3. De NFI onderzoekers Kloosterman en Eikelenboom hebben ook een belangrijke rol gespeeld bij het onderzoek naar de Schiedammer Parkmoord. Hun optreden wordt in dit hoofdstuk vergeleken bij de beide zaken. Zo werden zij gehoord over het DNA onderzoek bij het Hoger Beroep van de Schiedammer Parkmoord. Ondanks het feit dat zij een maand daarvoor tegen het OM hadden gezegd dat ze ernstig twijfelden aan het ouderschap van Kees B. hebben zij die informatie niet aan het hof verstrekt. **Bij die rechtszaak hebben ze, omdat er niets van Kees B. gevonden was, het belang van het DNA voor het oordeel over de schuldvraag naar nul gereduceerd, terwijl de beide onderzoekers bij de Deventer Moorzaak, twee jaar later, precies het tegendeel deden. In beide gevallen keurig in lijn met datgene wat het OM nodig had voor een veroordeling.**
- 3.4. **De blouse was tussen 25-9-1999 en eind november 2003 zeer onprofessioneel bewaard. Het is vochtig in een zak gepropt.** Het is driedubbel gevouwen vier jaar in een doosje bewaard. Er zijn nieuwe vlekken opgekomen, etc. Daardoor zijn er ernstige gevaren geweest van (cross-)contaminatie. Het NFI heeft eind 2003 onderzoek gedaan naar de DNA-sporen en stevige conclusies getrokken naar aanleiding van de locaties van de sporen zonder zich ervan te vergewissen of de situatie bij de blouse eind 2003 hetzelfde was als op 25-9-1999.

- 3.5. Drie verschillende onderbouwingen uit 2004 worden in dit hoofdstuk onderuit gehaald. Allereerst blijkt in 2006 **wel** DNA van Louwes in een controlemonster gevonden te zijn. **Die vondst haalt een van de zeven argumenten van het NFI uit 2004 onderuit, waarin groot gewicht werd gegeven aan juist het niet vinden van DNA in een controlemonster.**

Daarnaast is in 2006 vastgesteld dat er na de vondst van het slachtoffer op de blouse **nieuwe vlekken zijn ontstaan**, zodat in feite niets meer gezegd kan worden over de betekenis van die vlekken in 2004.

Rechts een foto van de blouse op de PD (1999). Links hetzelfde deel van de blouse eind 2003. De vlekken in het blauwe gebied zijn niet te zien op de rechterfoto.

Ten slotte hoeft de afwezigheid van DNA sporen van derden hoeft niets te zeggen. Zeker omdat vanuit de bolletjespatronen in bloed op de blouse aanwijzingen zijn dat de dader handschoenen heeft gedragen (zie 2.4).

- 3.6 Van het minuscule bloedvlekje in de kraag van de blouse nam het NFI aan dat het tijdens de misdaad erop gekomen is door het vegen van bij voorbeeld een bebloede vinger langs de kraag van de weduwe. Zowel door de vorm van het vlekje als het feit dat er een vrijwel identieke doordruk is aan de andere kant van de dubbelgelaagde kraag **zijn wij er niet in geslaagd dit vlekje te reproduceren op de manier die het NFI suggereert**. Dat gebeurde echter wel bij het imiteren van niezen. Door de grote kracht drukte het kleine vlekje door naar de andere kant.

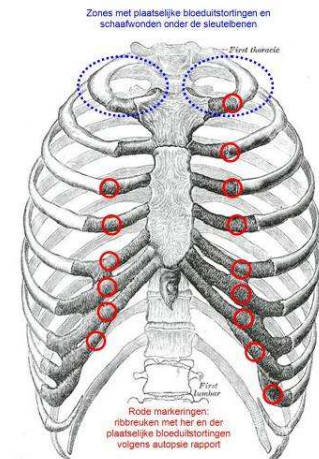

Het kleine bloedvlekje in de kraag. De doordruk aan de andere kant kan niet ontstaan zijn op de wijze waarop het NFI heeft verondersteld.

- 3.7 In de stukken van het NFI uit 2004 werd aangegeven dat de DNA sporen “greepsproen” zouden zijn. Daar blijkt echter geen test voor te zijn, ook in 2007 nog niet. Het kunnen dus ook speekselsproen betreffen. **Uit ons onderzoek blijkt dat het laatste zelfs veel waarschijnlijker is dan het eerste, terwijl het NFI in 2004 toch stelde dat het greepsproen waren.**

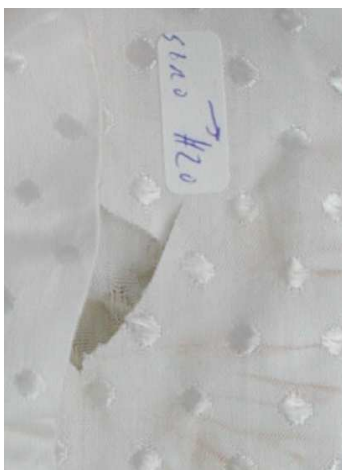
- 3.8 Ook blijkt de aanname van het NFI dat de sporen dicht bij de gebroken ribben te zitten en ze dus zijn ontstaan toen het slachtoffer van achteren werd vastgepakt en de ribben werden gebroken **niet overeen te komen met de door ons uitgevoerde reconstructie**. De gebroken ribben lijken juist ontstaan te zijn doordat de dader met zijn benen op het op de grond liggende slachtoffer is gesprongen.

De gebroken ribben van het slachtoffer. De aanname van het NFI over de oorzaak hiervan lijkt niet overeen te komen met de reconstructie.

- 3.9 Ook de conclusies ten aanzien van spoor #20 lijken gebaseerd te zijn op het redeneren naar een soort gewenste eindsituatie toe. Omdat in dit spoor wat meer DNA van Louwes in gevonden is dan op andere plekken zou dit het ultieme bewijs zijn van zijn daderschap. Het was namelijk veel DNA voor een greepspoor. Niet vermeld wordt dat het niet veel is voor een speekselspoor. Er is echter geen enkele mogelijkheid om te zeggen dat het wel een greepspoor is en niet een speekselspoor **waardoor de conclusie van het NFI in feite een redenering is die vanuit een eindconclusie is teruggewerkt**.

Ook wordt in de rapporten van het NFI niet via foto's getoond dat in spoor # 20, noch in een aantal andere sporen, lichtrode vlekken zaten. Ook stelt men niet vast dat er op de PD sprake was van deze vlekken. Wij hebben die lichtrode vlek proberen te vinden op de plek waar spoor # 20 er later uitgehaald is en zijn daar niet in geslaagd. Hieronder treft u daar de foto's van aan.

Links de plek waar spoor#20 uitgeknopt is. Midden dezelfde plek op een foto op de PD. Rechts een foto van de blouse op de plek van spoor#20 voordat het uitgeknipt is. Zowel op de foto in het midden als rechts is geen lichtrode vlek in de vorm van een vinger te onderscheiden.

3.10 Ieder van de zeven onderbouwingen van het NFI uit 2004 van de stelling dat het DNA van Louwes er tijdens het delict opgekomen zijn, blijken of veel minder hard te zijn dan in 2004 werd gesteld, of door nieuwe informatie volledig ondergraven. Er is geen enkele ondersteuning van de bewering dat de kans groter is dat de sporen er tijdens de moord op zijn opgekomen dan tijdens het ochtendbezoek. **Het NFI heeft in 2004 duidelijk naar een eindconclusie toe geredeneerd en heeft daarbij ook nagelaten een aantal cruciale onderzoeken te doen om aannames te onderbouwen.** En als men dat wel had gedaan dan zou gebleken zijn dat die aannames onjuist waren.

Op basis van deze bevindingen komen wij tot de volgende conclusies ten aanzien van het functioneren van het NFI:

1. Slechte kwaliteit

Diverse onderzoeken zijn op een slechte manier uitgevoerd en komen, mede daardoor, tot conclusies die aantoonbaar onjuist zijn. Soms wordt zelfs precies het tegenovergestelde geconcludeerd van wat het onderzoek zou opgeleverd hebben als het goed zou uitgevoerd zijn. Opmerkelijk daarbij is dat die conclusies wel steeds in lijn zijn met het beeld dat het OM nodig heeft. Belastend voor de verdachte of niet ontlastend voor de verdachte.

2. Gebrek aan zorgvuldigheid

Uit de foto's en video's blijkt hoe onderzoeken gedaan worden waarbij tegen diverse eisen van zorgvuldigheid ernstig wordt gezondigd. Dat betreft niet alleen een vuile omgeving waarin men de onderzoeken uitvoert, maar ook de zeer onzorgvuldige behandeling van stukken van overtuiging. Het gebrek aan zorgvuldigheid blijkt ook door het niet goed instellen van apparatuur, zoals camera's, en de fouten die gemaakt worden met data in rapportages.

3. Belabberde omstandigheden

Van een instituut als het NFI mag men verwachten dat de stukken van overtuiging alleen worden onderzocht in omgevingen die schoon en steriel zijn en waarvan de klimatologische voorwaarden optimaal zijn. Ook dienen de voorwerpen waarmee die stukken van overtuiging in aanraking komen te voldoen aan deze voorwaarden van schoon en steriel. Uit foto's en video's is op te maken dat aan deze voorwaarden bij lange na niet wordt voldaan waardoor experimenten met stukken van overtuiging (en de conclusies die men daar vervolgens trekt in de rechtszaal), ingrijpend kunnen worden beïnvloed.

4. Niet onderbouwde aannames

In de rapporten komt het regelmatig voor dat er door de onderzoekers expliciet en impliciet aannames worden gedaan ten aanzien van gebeurtenissen bij en rondom het delict. Dat zijn dan vaak aannames die men onderzoeksmatig had kunnen (en moeten) onderbouwen. Bij voorbeeld door het uitvoeren van experimenten of nadere analyse op basis van foto's of stukken van overtuiging.

Veel van deze aannames van het NFI hebben wij via intensief onderzoek en experimenten onderzocht. Daarbij bleek dat men niet alleen alternatieve verklaringen had genegeerd, maar dat een aantal cruciale aannames aantoonbaar onjuist waren of een uiterst kleine mate van waarschijnlijkheid hadden. Daardoor werden de conclusies van het rapport gereduceerd tot speculaties, die dikwijls zelfs uiterst onwaarschijnlijk waren.

5. Gebrek aan onafhankelijkheid

Het NFI onderzoekt slechts datgene waar het Openbaar Ministerie om verzoekt. Onderzoeken die logisch voortvloeien uit bepaalde bevindingen van het NFI worden niet uitgevoerd, omdat het Openbaar Ministerie niet in de uitkomsten is geïnteresseerd. (En dat is weer omdat die uitkomsten voordelig zouden kunnen zijn voor de verdachte). Ook valt het op dat bepaalde onderzoeksrichtingen die logisch voortvloeien uit de aard van het misdrijf of opvallende stille getuigen niet worden ingeslagen.

Er zijn bij diverse onderzoeken duidelijke aanwijzingen dat alvorens rapporten worden uitgebracht inhoudelijk overleg is over de bevindingen tussen de onderzoekers en de betrokken Officier van Justitie. En ook dat de uitslagen, al dan niet in geschreven vorm, aan het Openbaar Ministerie worden uitgebracht, waarna pas een finaal rapport wordt opgemaakt ten behoeve van de rechters en de verdediging.

6. Redeneren naar de veronderstelde eindsituatie toe

Er zijn diverse voorbeelden waarbij de onderzoekers van het NFI vanuit een bepaalde veronderstelling (de verdachte heeft de moord gepleegd) terugredeneren. Dat is een doodzonde voor een forensisch onderzoeker, omdat aangenomen wordt dat zij juist andersom werken. Bestuderen van stukken van overtuiging, uitvoeren van experimenten, wikken en wegen van verschillende alternatieven en daarna komen tot conclusies met daarbij het aangeven van de mate van waarschijnlijkheid. Zo hoort men te werken.

Door andersom te werken, zonder dat dit in eerste instantie vanuit het rapport kan worden voorzien, is misleidend en kan tot verkeerde conclusies bij rechters leiden..

7. Gebrek aan transparantie en late aanlevering

De rapporten zijn vaak heel kort en normaliter is het basismateriaal ook niet ter beschikking zodat een lezer van het rapport het werk van de onderzoeker niet kan controleren. Ook ontbreken vaak foto's waarmee men de conclusies van de onderzoeker visueel kan beoordelen. Men moet maar geloven dat de onderzoeker de juiste keuzes heeft gemaakt, de experimenten goed heeft uitgevoerd en alternatieven goed heeft gewogen. Daarbij komt het ook regelmatig voor dat het rapport van het NFI zeer kort voor de zitting (of zelfs op de dag van de zitting zelf) ter beschikking komt van het hof en de verdediging, zodat er geen enkele controle of inhoudelijk weerwoord meer mogelijk is op het uitgevoerde werk. Dit Zwartboek laat vele voorbeelden zien dat als –door bijzondere omstandigheden- het basismateriaal naderhand wel beschikbaar is gekomen en er wel tijd is om het rapport en dat basismateriaal te bestuderen blijkt dat het rapport van het NFI slecht is en de conclusies onjuist. Tragisch is echter dat dan al sprake is van een definitieve veroordeling en die bevindingen over de slechte rapporten van het NFI alleen nog maar meegenomen kunnen worden bij een herzieningsverzoek, waarbij de Hoge Raad heel anders tegen die informatie aan kijkt dan feitenrechters.

8. Niet onderzoeken van relevante informatie

In tegenstelling tot het beeld dat geschetst wordt door series als CSI is het niet zo dat medewerkers van het NFI multidisciplinair naar alle relevante informatie van een delict kijken en dan een plan de campagne opstellen ten aanzien van de uit te voeren onderzoeken om zo mee te helpen tot een zo goed mogelijke waarheidsvinding. Het NFI voert alleen die onderzoeken uit waar het Openbaar Ministerie om vraagt. En de keuzes van het Openbaar Ministerie lijken zeer bepaald te worden door de visie van het Openbaar Ministerie over wat er gebeurd is en wie de verdachte is. Onderzoek waaruit zou kunnen blijken dat de visie van het Openbaar Ministerie rondom de gebeurtenissen of de verdachte onjuist is worden niet opgedragen en dus ook niet uitgevoerd. Daarbij valt op dat bij de rapportage van het NFI van wel opgedragen onderzoeken het gemis aan informatie uit niet gedane onderzoeken wordt gecompenseerd door aannames, die ook nog veelvuldig onjuist blijken te zijn of slechts een van de mogelijkheden betreft. Ook dat ondergraaft ernstig de kwaliteit van de onderzoeken die wel worden uitgevoerd.

Als deze acht conclusies in onderlinge samenhang worden bekeken dan staat het diametraal tegenover de uitgangspunten van het NFI zelf ten aanzien van haar werkzaamheden. Deels is dat te wijten aan interne problematiek (opleiding en kwaliteitscontrole), deels is dat te wijten aan de nauwe relatie tussen het Openbaar Ministerie en het NFI, waarbij laatstgenoemde per zaak afhankelijk is van de wijze waarop de betrokken leider van het onderzoek zijn taak opvat.

Het gevolg is echter wel dat, terwijl de rechters uitgaan van een deskundig en onafhankelijk NFI, dat goed en zorgvuldig onderzoek heeft gedaan naar het technisch bewijs, het in de werkelijkheid onvolledig is, kwalitatief regelmatig onvoldoende tot ronduit slecht, en vol staat met niet onderbouwde aannames. En in plaats van zekerheden waarop rechters bij hun afweging op kunnen bouwen ontstaat er een vorm van drijfzand, zonder dat het door de rechters wordt beseft.

Hierdoor wordt de kans vergroot dat er ernstige fouten worden gemaakt ten aanzien van de schuldvraag van een verdachte met alle gevolgen van dien.

Derhalve dienen ingrijpende maatregelen genomen te worden om zowel de kwaliteit van het werk aanzienlijk te verhogen, de rapportages tijdig, transparant en controleerbaar te maken, onderzoek multidisciplinair aan te pakken en dit niet langer te beperken tot de onderzoeksopdrachten die door het Openbaar Ministerie gegeven worden.